

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра соціально-гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ЛОГІКА ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни обов'язкова дисципліна загальної підготовки

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних наук
протокол № 1
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Валентин КОСТЮК

Укладач: *Веселовська Наталія Олександрівна*, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Логіка та критичне мислення»* ґрунтується на знаннях, уміннях і навичках, сформованих у здобувачів вищої освіти під час опанування загальноосвітніх дисциплін, зокрема філософського, соціогуманітарного та мовно-комунікативного спрямування. Для успішного засвоєння дисципліни здобувачі повинні володіти базовими навичками аналізу інформації, аргументованого висловлення думок, роботи з текстами та здатністю до рефлексії, узагальнення й логічного міркування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Логіка та критичне мислення»* є закономірності, форми та принципи правильного мислення, логічного аналізу, аргументації й оцінювання інформації, а також механізми формування критичного, системного та креативного мислення в умовах професійної діяльності та суспільної комунікації.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Логіка та критичне мислення»* є навчити здобувачів правильно мислити з допомогою наукових понять і термінів, запобігати помилковим судженням і умовиводам, забезпечувати правильність побудови думок, уміння логічно і аргументовано доводити істину або спростувати хибні положення, показувати можливості логічного мислення у практичній діяльності юриста; створити логічний базис для засвоєння всіх навчальних дисциплін, наукової роботи студентів; оволодіння системним мисленням та функціональною моделлю критичного мислення, що базується на ґрунті цінностей, усвідомленості, самостійності, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій.

Основне завдання навчальної дисципліни *«Логіка та критичне мислення»* полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти здатності до логічного, критичного, системного та креативного мислення, розвитку навичок аналізу, оцінювання й інтерпретації інформації, побудови обґрунтованої аргументації, виявлення логічних помилок і маніпулятивних впливів, а також прийняття раціональних рішень в умовах невизначеності та професійних викликів.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Логіка та критичне мислення» забезпечує набуття таких компетентностей і програмних результатів:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК03	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08	Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Логіка як наука та її розвиток	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 2. Критичне мислення в системі пізнання	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 3. Поняття як форма мислення	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 4. Судження та їх логічний аналіз	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 5. Умовиводи та їх структура	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 6. Закони логіки та їх застосування	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 7. Логічні основи аргументації	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 8. Критичне мислення та комунікація	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 9. Мислення в умовах невизначеності	12	2	4			6	13	1	2			10
Тема 10. Креативне та паралельне мислення	14	2	4			8	13	1	2			10
Тема 11. Системне мислення та системні зміни	16	4	4			8	14		2			12
Тема 12. Прикладні аспекти критичного мислення	16	4	4			8	14		2			12
Усього годин	150	28	44	0	0	78	150	10	16	0	0	124

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Логіка як наука та її розвиток

Формальна і неформальна логіка. Основні етапи розвитку логіки. Предмет логіки. Мислення як об'єкт логічного аналізу.

Тема 2. Критичне мислення в системі пізнання

Поняття критичного мислення. Основні стратегії мислення. Складові критичного мислення. Роль рефлексії у пізнавальних процесах. Розвиток когнітивних здібностей, уваги, пам'яті та мислення, у тому числі через практики нейрогімнастики й кінезіології

Тема 3. Поняття як форма мислення

Види понять. Логічні операції з поняттями (узагальнення, обмеження, визначення, поділ). Помилки у формуванні понять.

Тема 4. Судження та їх логічний аналіз

Судження як форма мислення. Види суджень. Відношення між судженнями. Логічні квадрати.

Тема 5. Умовиводи та їх структура

Поняття умовиводу. Дедукція, індукція, аналогія. Логічна структура умовиводів. Типові помилки мислення.

Тема 6. Закони логіки та їх застосування

Основні закони логіки (тотожності, несуперечності, виключеного третього, достатньої підстави). Їх роль у мисленні.

Тема 7. Логічні основи аргументації

Аргументація та її структура. Доказ і спростування. Логічні помилки в аргументації. Маніпуляції у комунікації.

Тема 8. Критичне мислення та комунікація

Суперечка, її види та форми. Риторика і логіка переконання. Аналіз аргументів у професійній діяльності.

Тема 9. Мислення в умовах невизначеності

Особливості прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності. Когнітивні викривлення. Рациональність мислення. Вплив психоемоційного стану та фізичної активності на когнітивні процеси.

Тема 10. Креативне та паралельне мислення

Техніки паралельного мислення. Методи генерації ідей. Креативний пошук рішень. Сучасні методики нейрогімнастики та кінезіологічних вправ.

Тема 11. Системне мислення та системні зміни

Поняття системи. Самоорганізовані системи. Системні зміни. Види фіксування (цільове, функціональне, мотиваційне). Практики підтримки психічного здоров'я та ефективності професійної діяльності

Тема 12. Прикладні аспекти критичного мислення

Профайлінг, поведінковий аналіз. Логіка в бізнесі, праві та комунікації. Стрес і його вплив на мислення. Психічне здоров'я, емоційна саморегуляція та роль фізичної активності у підтриманні когнітивної ефективності.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Логіка як наука та її розвиток	2	1
2	Тема 2. Критичне мислення в системі пізнання	2	1
3	Тема 3. Поняття як форма мислення	2	1
4	Тема 4. Судження та їх логічний аналіз	2	1
5	Тема 5. Умовиводи та їх структура	2	1
6	Тема 6. Закони логіки та їх застосування	2	1
7	Тема 7. Логічні основи аргументації	2	1
8	Тема 8. Критичне мислення та комунікація	2	1
9	Тема 9. Мислення в умовах невизначеності	2	1
10	Тема 10. Креативне та паралельне мислення	2	1
11	Тема 11. Системне мислення та системні зміни	4	
12	Тема 12. Прикладні аспекти критичного мислення	4	
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Логіка як наука та її розвиток	2	1
2	Тема 2. Критичне мислення в системі пізнання	2	1
3	Тема 3. Поняття як форма мислення	4	1
4	Тема 4. Судження та їх логічний аналіз	4	1
5	Тема 5. Умовиводи та їх структура	4	1
6	Тема 6. Закони логіки та їх застосування	4	1
7	Тема 7. Логічні основи аргументації	4	1
8	Тема 8. Критичне мислення та комунікація	4	1
9	Тема 9. Мислення в умовах невизначеності	4	2
10	Тема 10. Креативне та паралельне мислення	4	2
11	Тема 11. Системне мислення та системні зміни	4	2
12	Тема 12. Прикладні аспекти критичного мислення	4	2
Усього годин		44	16

8. План семінарських занять

Тема 1. Логіка як наука та її розвиток

Мета: Сформувати у здобувачів розуміння логіки як науки, її предмета, основних етапів розвитку та ролі у процесі пізнання й мислення.

Питання для обговорення:

1. Що є предметом логіки як науки?
2. У чому відмінність між формальною та неформальною логікою?
3. Які основні етапи розвитку логіки можна виокремити?
4. Чому мислення є об'єктом логічного аналізу?
5. Яке значення логіки у сучасному суспільстві?

Тема 2. Критичне мислення в системі пізнання

Мета: Розкрити сутність критичного мислення, його складові та значення у процесі аналізу інформації й формування обґрунтованих висновків. Розвинути когнітивні здібності, увагу, пам'ять та мислення, у тому числі через практики нейрогімнастики й кінезіології.

Питання для обговорення:

1. Що таке критичне мислення?
2. Які стратегії мислення є найбільш ефективними?
3. Які складові формують критичне мислення?
4. Яку роль відіграє рефлексія у пізнанні?
5. Чому критичне мислення є важливим для професійної діяльності?

Тема 3. Поняття як форма мислення

Мета: Сформувати знання про поняття як базову форму мислення та розвинути навички логічних операцій із поняттями.

Питання для обговорення:

1. Що таке поняття як форма мислення?
2. Які види понять існують?
3. У чому полягає узагальнення та обмеження понять?
4. Які правила логічного поділу понять?
5. Які типові помилки виникають при формуванні понять?

Тема 4. Судження та їх логічний аналіз

Мета: Ознайомити здобувачів із судженнями як формою мислення та навчити аналізувати логічні зв'язки між ними.

Питання для обговорення:

1. Що таке судження?
2. Які види суджень існують?
3. Які відношення можуть виникати між судженнями?
4. Що таке логічний квадрат?
5. Як логічний аналіз суджень допомагає уникати помилок?

Тема 5. Умовиводи та їх структура

Мета: Сформувати розуміння структури умовиводів та навчити аналізувати логічні способи отримання нових знань.

Питання для обговорення:

1. Що таке умовивід?
2. У чому різниця між дедукцією та індукцією?
3. Яке значення аналогії у мисленні?
4. Яка структура логічного умовиводу?
5. Які типові помилки виникають під час умовиводів?

Тема 6. Закони логіки та їх застосування

Мета: Сформувати знання про основні закони логіки та їх практичне застосування у мисленні й аргументації.

Питання для обговорення:

1. У чому сутність закону тотожності?
2. Що передбачає закон несуперечності?
3. Як діє закон виключеного третього?
4. У чому полягає закон достатньої підстави?
5. Чому закони логіки важливі для аргументації?

Тема 7. Логічні основи аргументації

Мета: Розвинути навички побудови логічно коректної аргументації та виявлення маніпуляцій у комунікації.

Питання для обговорення:

1. Що таке аргументація?
2. Які структурні елементи аргументації?
3. У чому різниця між доказом і спростуванням?
4. Які логічні помилки найчастіше трапляються в аргументації?
5. Як розпізнати маніпулятивні техніки в комунікації?

Тема 8. Критичне мислення та комунікація

Мета: Сформувати вміння критично аналізувати аргументи у процесі комунікації та ефективно вести дискусію.

Питання для обговорення:

1. Що таке суперечка та які її види?
2. Які форми дискусії існують?
3. Як риторика впливає на переконання?
4. Чому логіка важлива у професійній комунікації?
5. Як аналізувати аргументи опонента?

Тема 9. Мислення в умовах невизначеності

Мета: Сформувати розуміння особливостей прийняття рішень в умовах ризику та впливу когнітивних викривлень на мислення. Встановити вплив психоемоційного стану та фізичної активності на когнітивні процеси.

Питання для обговорення:

1. Що таке невизначеність у процесі прийняття рішень?
2. Чим ризик відрізняється від невизначеності?
3. Що таке когнітивні викривлення?
4. Як когнітивні упередження впливають на рішення?
5. Що означає раціональність мислення?

Тема 10. Креативне та паралельне мислення

Мета: Розвинути навички креативного пошуку рішень та застосування технік паралельного мислення. Опанувати сучасні методики нейрогімнастики та кінезіологічних вправ.

Питання для обговорення:

1. Що таке креативне мислення?
2. У чому сутність паралельного мислення?
3. Які методи генерації ідей ви знаєте?
4. Як творчий підхід сприяє розв'язанню проблем?
5. Які бар'єри заважають креативності?

Тема 11. Системне мислення та системні зміни

Мета: Сформувати уявлення про системне мислення та механізми аналізу складних систем і змін у них. Застосовувати практики підтримки психічного здоров'я та ефективності професійної діяльності

Питання для обговорення:

1. Що таке система?
2. Які ознаки притаманні самоорганізованим системам?
3. Що розуміють під системними змінами?
4. Які види фіксування систем існують?
5. Чому системне мислення важливе у професійній діяльності?

Тема 12. Прикладні аспекти критичного мислення

Мета: Показати практичне застосування критичного мислення у професійній діяльності, бізнесі, праві та комунікації. Підтримка психічного здоров'я, емоційна саморегуляція та роль фізичної активності у підтриманні когнітивної ефективності

Питання для обговорення:

1. Що таке профайлінг і де він застосовується?
2. У чому полягає поведінковий аналіз?
3. Як логіка використовується в бізнесі та праві?
4. Як стрес впливає на процес мислення?
5. Чому критичне мислення є важливим у кризових ситуаціях?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Логіка як наука та її розвиток	6	10
2	Тема 2. Критичне мислення в системі пізнання	6	10
3	Тема 3. Поняття як форма мислення	6	10
4	Тема 4. Судження та їх логічний аналіз	6	10
5	Тема 5. Умовиводи та їх структура	6	10
6	Тема 6. Закони логіки та їх застосування	6	10
7	Тема 7. Логічні основи аргументації	6	10
8	Тема 8. Критичне мислення та комунікація	6	10
9	Тема 9. Мислення в умовах невизначеності	6	10
10	Тема 10. Креативне та паралельне мислення	8	10
11	Тема 11. Системне мислення та системні зміни	8	12
12	Тема 12. Прикладні аспекти критичного мислення	8	12
Усього годин		78	124

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни *«Логіка та критичне мислення»* є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток компетентностей, формування здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно опановувати теоретичні й практичні знання (у т.ч. із застосуванням сучасних інформаційних технологій), що спрямовані на поглиблення теоретичних знань, набуття практичних навичок побудови правильних міркувань, формування узагальнень; використання логічної символіки, побудову формул і схем. виявлення структури суджень і умовиводів.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати реферат на одну з запропонованих тем. Реферат – це письмова навчальна або науково-інформаційна робота, що містить стислий, систематизований виклад змісту однієї або кількох наукових праць з певної теми без елементів оригінального дослідження. Ознаки реферату: базується на аналізі та узагальненні джерел; не містить нових наукових результатів; має оглядовий характер; виконується за встановленою структурою. Типова структура: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновки; список використаних джерел. Мета реферату: перевірка вміння працювати з літературою; формування навичок аналізу, систематизації та викладу інформації.

Рекомендовані теми реферату:

1. Розвиток логіки від античності до сучасності
2. Формальна та неформальна логіка: порівняльний аналіз

3. Мислення як об'єкт логічного дослідження
4. Критичне мислення як інструмент сучасного фахівця
5. Роль рефлексії у процесі пізнання
6. Основні стратегії критичного мислення
7. Поняття як базова форма мислення
8. Логічні операції з поняттями та їх застосування
9. Типові помилки у формуванні понять
10. Судження та їх роль у процесі мислення
11. Логічні відношення між судженнями
12. Дедукція, індукція та аналогія в науковому пізнанні
13. Типові помилки у побудові умовиводів
14. Основні закони логіки та їх значення
15. Логічні помилки в аргументації
16. Маніпуляції у комунікації та способи їх розпізнавання
17. Риторика та переконання у професійній діяльності
18. Когнітивні викривлення та їх вплив на прийняття рішень
19. Системне мислення у сучасному управлінні та праві
20. Креативне мислення як інструмент вирішення складних проблем

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8-12 сторінок тексту (шрифт *Times New Roman*, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1). Слід опрацювати щонайменше 10-12 джерел. Використання сучасних наукових праць обов'язкове. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та філософським осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1

Завдання 1 (20 балів): Поясніть предмет логіки як науки та охарактеризуйте формальну і неформальну логіку.

Завдання 2 (15 балів): Розкрийте поняття критичного мислення та його основні складові.

Завдання 3 (15 балів): Наведіть приклади когнітивних викривлень і поясніть їх вплив на мислення.

Варіант 2

Завдання 1 (20 балів): Охарактеризуйте розвиток логіки від античності до сучасності.

Завдання 2 (15 балів): Поясніть операції з поняттями: узагальнення, обмеження, визначення.

Завдання 3 (15 балів): Розкрийте роль рефлексії у критичному мисленні.

Варіант 3

Завдання 1 (20 балів): Поясніть види суджень та відношення між ними (логічний квадрат).

Завдання 2 (15 балів): Охарактеризуйте дедукцію, індукцію та аналогію.

Завдання 3 (15 балів): Наведіть приклади типових логічних помилок у мисленні.

Варіант 4

Завдання 1 (20 балів): Розкрийте основні закони логіки та їх значення.

Завдання 2 (15 балів): Поясніть структуру аргументації (доказ і спростування).

Завдання 3 (15 балів): Проаналізуйте приклади маніпуляцій у комунікації.

Варіант 5

Завдання 1 (20 балів): Охарактеризуйте поняття умовиводу та його структуру.

Завдання 2 (15 балів): Поясніть роль індукції у науковому пізнанні.

Завдання 3 (15 балів): Наведіть приклади помилок у побудові умовиводів.

Варіант 6

Завдання 1 (20 балів): Поясніть сутність аргументації та її значення у професійній діяльності.

Завдання 2 (15 балів): Охарактеризуйте логічні помилки в аргументації.

Завдання 3 (15 балів): Наведіть приклади маніпулятивних технік у комунікації.

Варіант 7

Завдання 1 (20 балів): Розкрийте поняття суперечки та її види.

Завдання 2 (15 балів): Поясніть роль риторики у переконанні.

Завдання 3 (15 балів): Як критичне мислення допомагає аналізувати аргументи?

Варіант 8

Завдання 1 (20 балів): Поясніть особливості прийняття рішень в умовах невизначеності.

Завдання 2 (15 балів): Розкрийте поняття когнітивних викривлень.

Завдання 3 (15 балів): Проаналізуйте поняття раціональності мислення.

Варіант 9

Завдання 1 (20 балів): Поясніть методи креативного мислення та генерації ідей.

Завдання 2 (15 балів): Розкрийте сутність паралельного мислення.

Завдання 3 (15 балів): Наведіть приклади застосування креативного мислення у праві або бізнесі.

Варіант 10

Завдання 1 (20 балів): Поясніть поняття системного мислення та його значення.

Завдання 2 (15 балів): Охарактеризуйте систему та її властивості.

Завдання 3 (15 балів): Розкрийте прикладні аспекти критичного мислення у професійній діяльності юриста.

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою формування логічного мислення, розвитку навичок аналізу аргументів, виявлення логічних помилок, прийняття обґрунтованих рішень та ефективної комунікації.

Особлива увага приділяється опануванню методів формальної та неформальної логіки, розвитку критичного мислення в умовах інформаційного перевантаження, аналізу когнітивних викривлень, аргументації та дебатов, а також застосуванню логічних інструментів у професійній діяльності (бізнес, право, управління).

Рекомендовані платформи:

- Coursera <https://www.coursera.org/specializations/logic-critical-thinking-duke> (Introduction to Logic and Critical Thinking) формує навички аналізу та оцінки аргументів, логічного мислення
- FutureLearn <https://www.futurelearn.com/courses/logical-and-critical-thinking> (Logical and Critical Thinking) розвиває вміння виявляти логічні помилки та застосовувати логіку на практиці
- edX <https://www.edx.org/learn/critical-thinking-skills> (Critical Thinking & Problem Solving) навчає аналізу проблем, прийняттю рішень і побудові аргументації

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Не є обов'язковими також саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційованого заліку)

1. Що вивчає логіка як наука?
2. У чому різниця між формальною та неформальною логікою?
3. Які основні етапи розвитку логіки?
4. Що таке критичне мислення?
5. Які основні компоненти критичного мислення?
6. Яка роль рефлексії у мисленні?
7. Що таке поняття?
8. Які види понять існують?
9. У чому полягає узагальнення та обмеження понять?
10. Що таке судження?
11. Які види суджень ви знаєте?
12. Що таке логічний квадрат?
13. Що таке умовивід?
14. Чим відрізняється дедукція від індукції?
15. Що таке аналогія у мисленні?
16. У чому сутність закону тотожності?
17. Що передбачає закон несуперечності?
18. Чому важливий закон достатньої підстави?
19. Що таке аргументація?
20. У чому різниця між доказом і спростуванням?
21. Які основні логічні помилки в аргументації?
22. Що таке суперечка та які її види?
23. Як риторика впливає на переконання?
24. Як аналізувати аргументи опонента?
25. Що таке когнітивні викривлення?
26. Як вони впливають на прийняття рішень?
27. Що таке креативне мислення?
28. Які методи генерації ідей існують?
29. Що таке система і системне мислення?
30. Як застосовується критичне мислення у професійній діяльності юриста?

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, тез, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Логіка та критичне мислення» використовуються такі методи оцінювання:

для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання тез (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо.

для підсумкового контролю проведення диференційованого заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо.).

17. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення диференційованого заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Логіка та критичне мислення» є підсумковий контроль – диференційований залік.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Логіка та критичне мислення» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-\(red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-(red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за заявою здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Логіка та критичне мислення» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60												Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	Самостійна робота	
4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	5 балів	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	5 балів	10 балів	40 балів
													100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Логіка та критичне мислення» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21. Рекомендована література

1. Бандурка О.М., Тягло О.В. Юридична логіка: підручник. 2-е вид., переробл. і доповн. Х.: Золота миля, 2017. 216 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2FMB_Pravo/Yurydychna-lohika_pidruchnyk_O-M-Bandurka_O-V-Tiahlo_2017.pdf
2. Веселовська Н., Павлов В. Психологія мистецтва переконання: логіка, риторика та деонтологія в дії. *Академічні візії*. 2025. Вип. 44. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1955>
3. Веселовська Н.О. Роль конфліктологічної освіти у професійному становленні майбутніх юристів у контексті отримання вищої освіти під час війни. *Часопис Київського університету права*. 2022. № 2-4. С. 27-32.
4. Веселовська Н.О. Умовчання та опущення: інструменти профайлінгу в бізнес-медіації та супроводі угод. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 4(274). С. 272-278.
5. Головіна О.В. Критичне мислення як освітня компетенція сучасності: особливості формування. *Гуманітарно-педагогічна освіта: здобутки, проблеми, перспективи*: матер. II Всеукр. наук.-прак. конф. (з міжнар. участю) (Дніпро, 18 лист. 2021 р.). Дніпро: Акцент ПП. 2021. С. 84-85.
6. Конверський А.Є. Критичне мислення: підручник. Київ: ЦУЛ, 2021. 344 с.
7. Логіка: підручник / за заг. ред. О.Г. Данильяна. Харків: Право, 2022. 220 с. https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/pidr_logika_2021.pdf
8. Логіка: навч. посіб. / С.В. Сторожук, І.М. Гоян, І.С. Матвієнко. Київ: Вадекс, 2020. 370 с. <http://elibrary.collegesnau.com/wp-content/uploads/2024/12/lohika-storozhuk-2020.pdf>
9. Логіка для юристів: підручник / В.С. Бліхар, В.В. Левкулич, М.М. Олексюк, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо, О.І. Матвієнко. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2022. 316 с. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/1bac_pravo/Lohika-2022.pdf
10. Папіжук В.О., Кузьменко О.Ю., Лісова Ю.О. Критичне мислення як освітня інновація в Україні: здобутки та перспективи. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2021. № 3(43). С. 180-185.
11. Пошетун О.І. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі. Навч.-метод. посібник. К., 2020. 104 с.
12. Тетарчук І.В. Логіка для юристів. Для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ, 2020. 150 с.